

WYNAGRODZENIE
EDUKACJA
STANOWISKO
PRACODAWCA
PRACA
RYNEK
ZAWÓD
WSPÓŁPRACA
SZKOLENIA
BEZROBOTNY
UMIEJĘTNOŚCI
DORADCA
OGŁOSZENIA
PRACOWNIK
OFERTY
UMOWA
PARADNICTWO
REKRUTACJA
KWAŁIFIKACJE
STAZ
FIRMA
WYNAGRODZENIE
BEZROBOTNY
UMIEJĘTNOŚCI
SZKOLENIA
PRACOWNIK
REKRUTACJA
KWAŁIFIKACJE

Zamawiający

Powiatowy Urząd Pracy w Pucku
Ul. E. Orzeszkowej 7
84-100 Puck

Wykonawca

Pracownia Badań Socjologicznych Humlard
ul. Surzyńskich 2
63-000 Środa Wielkopolska
www.humlard.com

Puck – Środa Wielkopolska

2017

Spis treści

WSTĘP 4

I.	CHARAKTERYSTYKA POWIATU PUCKIEGO	6
1.1.	OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA POWIATU	6
1.2.	DEMOGRAFIA POWIATU	7
1.3.	EDUKACJA	11
II.	RYNEK PRACY W POWIECIE PUCKIM	15
2.1.	PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ	15
2.2.	BEZROBOCIE	19
2.2.1.	<i>Charakterystyka osób bezrobotnych</i>	<i>19</i>
2.2.2.	<i>Struktura bezrobotnych w powiecie puckim</i>	<i>20</i>
2.2.3.	<i>Osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy</i>	<i>24</i>
2.3.	PERSPEKTYWY ROZWOJU RYNKU PRACY W OPINIACH PRACODAWCÓW Z TERENU POWIATU PUCKIEGO	25
III.	PROGNOZA SPOŁECZNO-GOSPODARCZA	29
IV.	ANALIZA SWOT	31
V.	CELE I ZADANIA W ZAKRESIE PROMOCJI ZATRUDNIENIA I AKTYWIZACJI RYNKU PRACY ..	33
VI.	MONITORING STOPNIA REALIZACJI PROGRAMU	36
	SPIS TABEL I WYKRESÓW	43

Wstęp

Współczesny rynek pracy – z perspektywy osób poszukujących zatrudnienia – charakteryzuje się zmiennością, dynamiką i coraz to wyższymi wymaganiami. Ten stan rzeczy prowadzi do sytuacji, w której odniesienie sukcesu zawodowego w coraz większym stopniu zależy od zdolności przystosowywania się pracownika do zmieniającego się rynku pracy, gotowości na przeorientowanie postaw wobec samokształcenia, nabywania kolejnych doświadczeń, niejednokrotnie w wąskich specjalizacjach. Rynek pracy wręcz wymusza zindywidualizowanie ścieżek edukacyjnych i zawodowych, to z kolei wysoką świadomość własnych kwalifikacji, kompetencji i konkurencyjności.

W takich warunkach nadrzędnym celem instytucji rynku pracy wydaje się być prowadzenie działań ułatwiających nabywanie doświadczenia zawodowego, nowych kompetencji i kwalifikacji zawodowych i społecznych oraz wnikliwe monitorowanie rynku pracy, które pozwala na wcześniejsze reagowanie na zmiany zachodzące w jego obrębie.

O powodzeniu realizacji powyższych celów w dużym stopniu decyduje aktywność osób bezrobotnych oraz jakość współpracy pomiędzy różnymi podmiotami w danym środowisku: władzami lokalnymi, publicznymi służbami zatrudnienia, szkołami i uczelniami wyższymi, pracodawcami. Podnoszenie jakości owej współpracy wymaga jednak konieczności diagnozowania aktualnej sytuacji w poszczególnych podmiotach, działających w obszarze rynku pracy oraz opinii na temat możliwości polepszania dialogu i partnerstwa na szczeblu lokalnym.

Prezentowane opracowanie zawiera diagnozę i prognozę lokalnego rynku pracy w powiecie puckim wraz z priorytetowymi zadaniami, jakie winny być realizowane w celu promocji zatrudnienia i aktywizacji rynku pracy. Poniższy program wpisuje się w politykę lokalną i zachowuje spójność z Powiatową Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2016-2025 i uwzględnia założenia Regionalnego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia dla województwa pomorskiego w latach 2014- 2017 oraz Strategii Rozwoju Ziemi Puckiej na lata 2016- 2025.

Pierwszy rozdział Programu zawiera analizę sytuacji na lokalnym rynku pracy, która opracowana została na podstawie danych pochodzących ze źródeł administracyjnych, w

szczegółności Głównego Urzędu Statystycznego. W tej części uwagę skupiono na charakterystyce powiatu oraz diagnozie w obszarze demografii i edukacji. W rozdziale drugim zaprezentowano z kolei szczegółową analizę bezrobocia oraz podmiotów gospodarki narodowej. Ponadto, dokonano analizy materiału badawczego zgromadzonego podczas konsultacji z pracodawcami z terenu powiatu puckiego.

Treść rozdziału trzeciego prezentuje dane prognostyczne dla analizowanego obszaru, natomiast w rozdziale czwartym przedstawiono analizę SWOT lokalnego rynku pracy. Rozdział piąty przedstawia cele i zadania w zakresie promocji i aktywizacji lokalnego rynku pracy, z kolei w rozdziale szóstym zaprezentowano monitoring stopnia realizacji Programu.

I. Charakterystyka powiatu puckiego

1.1. Ogólna charakterystyka powiatu

Powiat pucki położony jest w województwie pomorskim. W jego skład wchodzi gminy miejskie Hel i Puck (siedziba powiatu), gminy miejsko-wiejskie: Jastarnia, Władysławowo oraz gminy wiejskie Kosakowo, Krokowa oraz Puck. Na terenie powiatu znajdują się cztery miasta: Puck, Władysławowo, Jastarnia i Hel. Powiat pucki graniczy z powiatem wejherowskim oraz Trójmiastem. Jego północną i wschodnią granicę stanowią wody Morza Bałtyckiego.

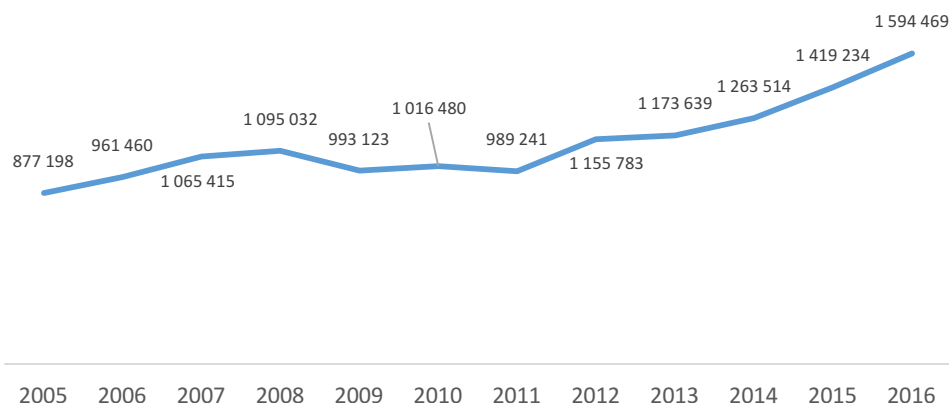
Obszar powiatu puckiego znajduje się pod wpływem Obszaru Metropolitalnego Gdańsk – Gdynia – Sopot, który z kolei skupia działalność produkcyjną związaną z morzem, transportem morskim oraz usługami turystycznymi.

Na terenie powiatu puckiego znajdują się złoża kopalin, m.in. ropy naftowej, gazu ziemnego, soli kamiennej i potasowo- magnezowej), surowce szklarskie, zasoby bursztynu oraz kruszywa naturalne.

Ziemia puckska charakteryzuje się zróżnicowanym użytkowaniem gruntów, użytki rolne stanowią 54,1%, a grunty leśne. 32,4%. Dla porównania, w województwie pomorskim jest to odpowiednio 50,4% i 37,6%.

Powiat pucki charakteryzuje się wysoką dynamiką rozwoju branży turystycznej. Na przestrzeni ostatnich 12 lat liczba udzielonych miejsc noclegowych niemal podwoiła się (z 877 198 w roku 2005 do 1 594 469 w roku 2016). Ma to związek ze wzrostem liczby turystycznych obiektów noclegowych oraz rozwojem ich zaplecza sportowo-rekreacyjnego.

Wykres 1. Liczba udzielonych miejsc noclegowych w powiecie puckim w latach 2005-2016

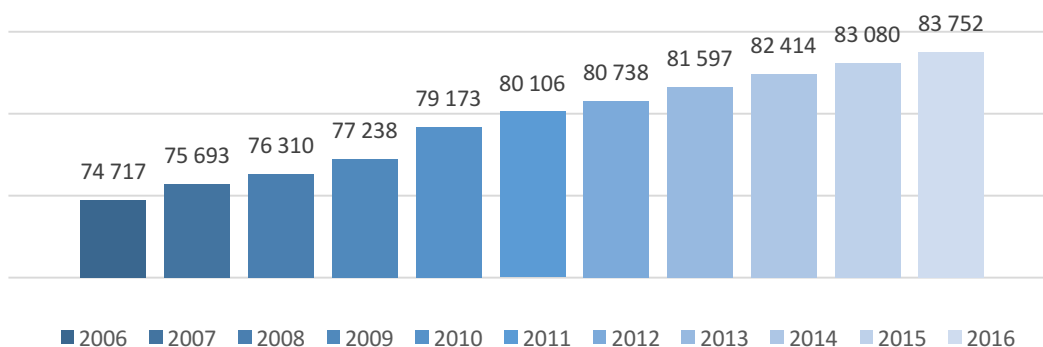
Źródło: Główny Urząd Statystyczny

Do walorów przyrodniczych powiatu puckiego należy Nadmorski Park Krajobrazowy. Park ten leży na terenie gmin: Puck, Krokowa, Kosakowo oraz miast: Puck, Jastarnia, Władysławowo, Hel i zajmuje powierzchnię 15 491 ha. Najbardziej wartościowe kulturowo tereny Parku związane są z jego nadmorskim położeniem, kulturą folklorystyczną i tradycjami morskimi. Do cennych walorów krajobrazowych należą trzy rezerваты przyrody: „Przylądek Rozewie”, „Piaśnickie Łąki” i rezerwat ptactwa „Beka”, w których znajdują się cenne, chronione gatunki przyrodnicze.

1.2. Demografia powiatu

Analiza danych dotyczących ludności wykazuje, że powiat pucki charakteryzuje się wyraźnie pozytywnym trendem demograficznym. W 2016 roku liczba mieszkańców powiatu wynosiła 83 752. Biorąc pod uwagę analizowany okres ostatnich 10 lat, oznacza to wzrost liczby mieszkańców o 12,9%. Wzrosła tym samym gęstość zaludnienia, ze 129 mieszkańców na 1 kilometr kwadratowy w 2006 roku do 146 w roku 2016.

Wykres 2. Liczba mieszkańców powiatu puckiego w latach 2006-2016

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego, w 2016 roku na terenie powiatu zamieszkiwało 41 529 mężczyzn (49,6%) oraz 42 223 kobiety (50,4%). Największa liczba mieszkańców zamieszkuje na obszarze miasta i gminy Puck, najmniej na terenie gminy miejskiej Hel.

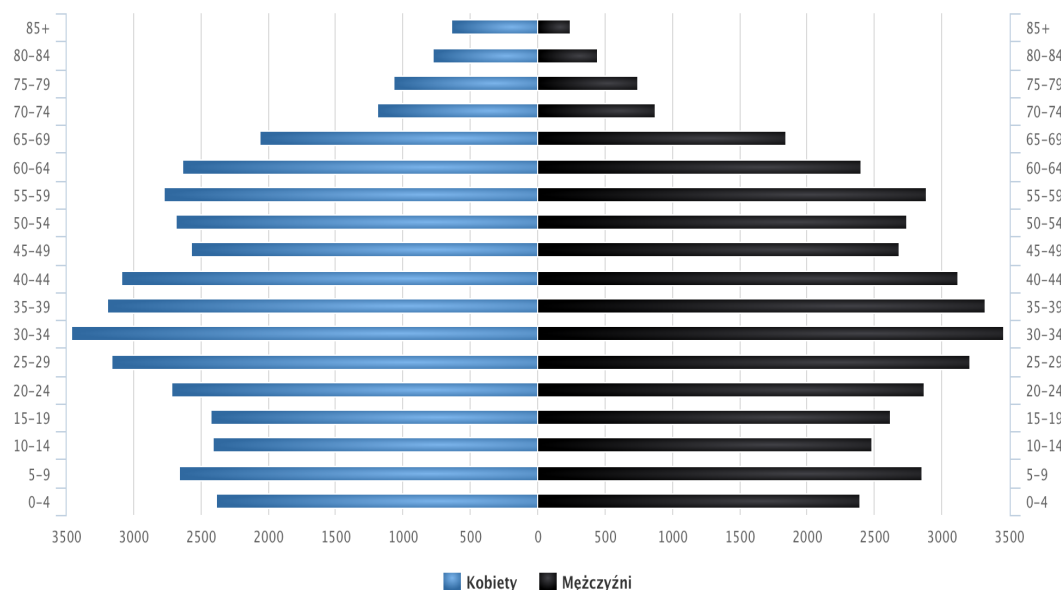
Tabela 1. Liczba ludności w powiecie puckim w 2016 roku według jednostek administracyjnych

Wyszczególnienie	Liczba mieszkańców	% udziału w ogólnej ludności powiatu
Powiat pucki	83 752	100
Hel	3 444	4,1
Jastarnia	3 782	4,5
Kosakowo	13 364	16,0
Krokowa	10 696	12,8
Puck – obszar miejski	11 303	13,5
Puck – obszar wiejski	25 712	30,7
Władysławowo – obszar miejski	10 020	12,0
Władysławowo – obszar wiejski	5 431	6,5

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

Średnia wieku mieszkańców powiatu wynosi 37,8 lat. Dla porównania, średnia wieku mieszkańców województwa pomorskiego wynosi 39,8 lat, a ludności w całym kraju, 40,9 lat.

Wykres 3. Mieszkańcy powiatu puckiego względem płci i wieku

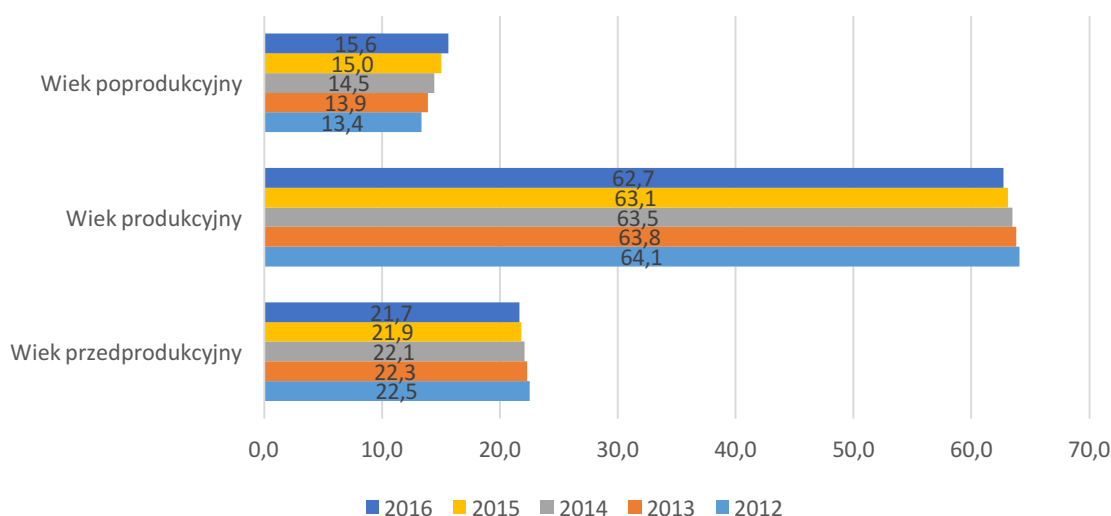

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

Analizując sytuację demograficzną powiatu puckiego, należy także zwrócić uwagę na zmiany w strukturze ekonomicznych grup wieku. Dane dotyczące mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym i poprodukcyjnym potwierdzają, że – podobnie jak w całym kraju - w powiecie puckim obserwuje się proces starzenia się społeczeństwa. Na przestrzeni ostatnich 5 lat¹ wzrósł odsetek ludności w wieku poprodukcyjnym (z 13,4% w 2012 roku do 15,6% w 2016 roku), spadł natomiast (choć nieproporcjonalnie) odsetek mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym (z 22,5% w 2012 roku do 21,7% w roku 2016).

¹ Zakres czasowy 2012-2016 uwarunkowany jest brakiem danych Głównego Urzędu Statystycznego dotyczących wcześniejszych lat.

Wykres 4. Ekonomiczne grupy wieku w powiecie puckim w latach 2012-2016

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

Jednym z czynników wpływających na demografię powiatów są migracje na pobyt stały. Z danych za okres 2012-2016 wynika, że liczba wymeldowań utrzymuje się w powiecie puckim na podobnym poziomie. W 2012 roku w grupie w wieku produkcyjnym zameldowano z innych powiatów 668 osób, wymeldowano do innych powiatów 363 osoby. W roku 2016 z kolei do powiatu puckiego przybyło 629 osób w wieku produkcyjnym. W tej grupie wymeldowało się natomiast 367 osób.

Tabela 2. Migracje międzypowiatowe według ekonomicznych grup wieku w latach 2012-2016

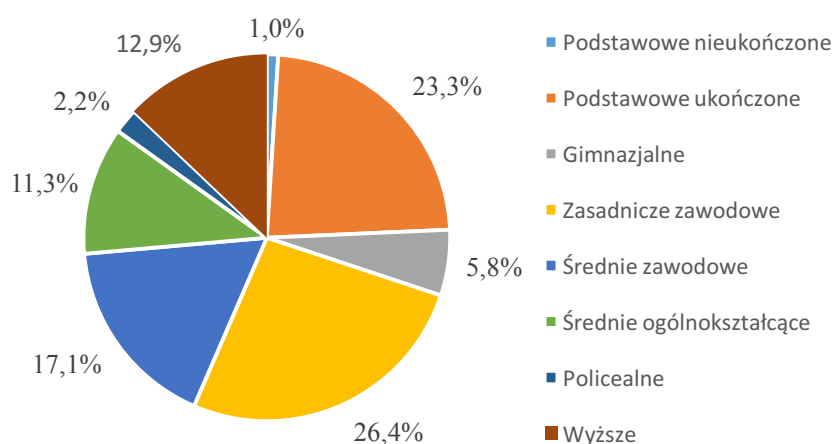
Wyszczególnienie		2012	2013	2014	2015	2016
Zameldowania z innych powiatów	W wieku przedprodukcyjnym	187	319	277	286	244
	W wieku produkcyjnym	668	785	707	660	629
	W wieku poprodukcyjnym	55	56	82	70	81
Wymeldowania do innych powiatów	W wieku przedprodukcyjnym	147	171	179	170	152
	W wieku produkcyjnym	363	440	453	396	367
	W wieku poprodukcyjnym	32	19	13	29	25

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

1.3. Edukacja

Z danych Narodowego Spisu Powszechnego wynika, że w wieku potencjalnej nauki szkolnej w powiecie puckim jest 23 115 mieszkańców. 12,9% ludności posiada wykształcenie wyższe, 2,2% wykształcenie policealne, 11,3% średnie ogólnokształcące, a 17,1% średnie zawodowe. Wykształceniem zasadniczym zawodowym legitymuje się 26,4% mieszkańców, gimnazjalnym 5,8%, natomiast 23,3% podstawowym ukończonym. 1,0% nie ukończyło szkoły podstawowej.

Wykres 5. Mieszkańcy powiatu puckiego względem wykształcenia

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

Warto nadmienić, że w porównaniu do średniej krajowej, mieszkańcy powiatu puckiego legitymują się relatywnie niższym poziomem wykształcenia. Wśród kobiet mieszkających w powiecie puckim największy odsetek ma wykształcenie podstawowe ukończone (27,7%) oraz zasadnicze zawodowe (18,6%). Mężczyźni najczęściej posiadają wykształcenie zasadnicze zawodowe (34,4%) oraz podstawowe ukończone (18,9%).

Według danych GUS, współczynnik skolaryzacji brutto² w szkołach podstawowych wyniósł w powiecie puckim w 2015 roku 88,5%, natomiast współczynnik skolaryzacji netto³ 87,9%. Z analizowanych, dostępnych danych (od 2003 r.), zarówno pierwszy, jak i drugi współczynnik jest najniższy od 12 lat. Warto jednak zauważyć, że nie jest to trend lokalny; podobny spadek notowany jest od 2014 roku w województwie pomorskim, jak i całym kraju.

² Liczba wszystkich uczniów szkół podstawowych w stosunku do liczby ludności w wieku 7-12 lat.

³ Liczba uczniów szkół podstawowych w wieku 7-12 lat w stosunku do liczby ludności w wieku 7-12 lat

Według danych z 2016 roku, na terenie powiatu puckiego znajdują się 33 szkoły podstawowe, w których naukę pobiera łącznie 6013 uczniów. Na obszarze powiatu znajduje się także 16 szkół ponadgimnazjalnych, w których kształciło się 2015 roku 2049 uczniów i 2 szkoły policealne z 73 uczniami. Na terenie powiatu puckiego znajduje się 68 obiektów przedszkolnych⁴, w których, według danych za 2016 rok, przebywa 2944 dzieci.

Zwracając uwagę na liczbę absolwentów poszczególnych typów szkół ponadgimnazjalnych warto zaznaczyć, że obserwuje się istotną różnicę w powiecie puckim w porównaniu z województwem pomorskim i krajem w odsetku absolwentów zasadniczych szkół zawodowych i techników. W 2016 roku absolwenci zasadniczych szkół zawodowych w powiecie puckim stanowili 22,9% wszystkich absolwentów szkół ponadgimnazjalnych (w województwie pomorskim 18,9%, w kraju 15,9%). Z kolei absolwenci techników stanowią w powiecie puckim 22,9% wszystkich absolwentów szkół ponadgimnazjalnych (w województwie pomorskim 31,9%, w kraju 34,2%). Odsetek absolwentów liceów ogólnokształcących pozostaje w powiecie puckim na podobnym poziomie jak w województwie pomorskim i kraju.

Tabela 3. Odsetek absolwentów poszczególnych typów szkół ponadgimnazjalnych w Polsce, województwie pomorskim i powiecie puckim

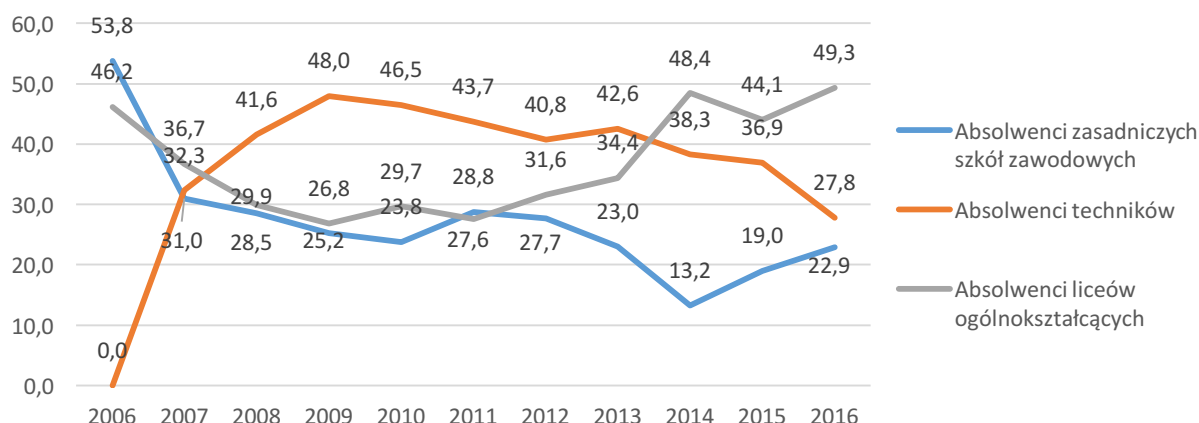
	Absolwenci zasadniczych szkół zawodowych %	Absolwenci techników %	Absolwenci liceów ogólnokształcących %
Polska	15,9	34,2	49,9
Województwo pomorskie	18,9	31,9	49,2
Powiat pucki	22,9	27,8	49,3

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

Warto nadmienić, że w ostatnich latach wyraźnie wzrasta odsetek absolwentów liceów ogólnokształcących, spada natomiast odsetek absolwentów techników. Od 2015 roku obserwuje się też wzrost absolwentów zasadniczych szkół zawodowych.

⁴ Przedszkola, przedszkola specjalne, oddziały przedszkolne przy szkołach podstawowych, zespoły wychowania przedszkolnego oraz punkty przedszkolne.

Wykres 6. Odsetek absolwentów poszczególnych typów szkół ponadgimnazjalnych w powiecie puckim w latach 2006-2016

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

Wśród kierunków kształcenia w technikach z terenu powiatu puckiego dominuje technik żywienia i usług gastronomicznych, natomiast w szkołach branżowych kształcenie w zawodzie kucharza. Wykaz poszczególnych kierunków kształcenia przedstawia poniższa tabela.

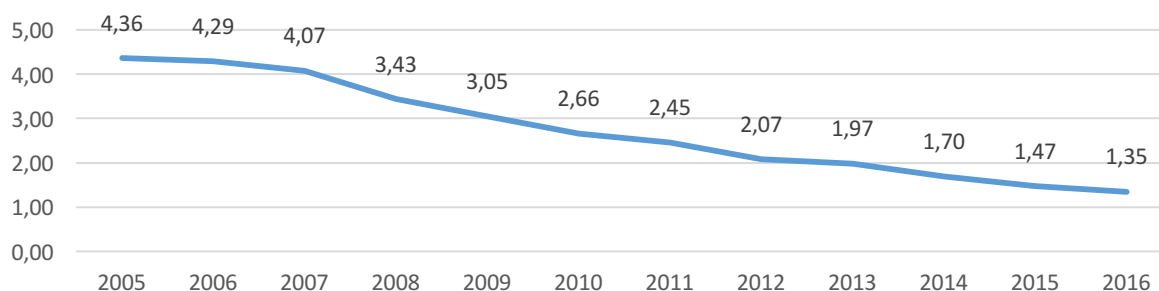
Tabela 4. Kierunki kształcenia zawodowego w szkołach ponadgimnazjalnych z terenu powiatu puckiego

Lp.	Nazwa szkoły	Kierunek kształcenia
1.	Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych im. Stanisława Staszica w Kłaninie	Technikum: technik żywienia i usług gastronomicznych technik technologii żywności technik hotelarstwa technik informatyk Szkoła Branżowa I stopnia (dawna zasadnicza szkoła zawodowa): Kucharz Piekarz Cukiernik Przetwórcza ryb Monter kadłubów jednostek pływających (we współpracy ze Stoczną NAUTA w Gdyni)

2.	Powiatowe Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Pucku	Technikum: technik żywienia i usług gastronomicznych technik ekonomista technik logistyk technik informatyk technik mechanik technik bezpieczeństwa i higieny pracy technik administracji Szkoła Branżowa I stopnia (dawna zasadnicza szkoła zawodowa): Kucharz Sprzedawca Fryzjer Magazynier- logistyk Ślusarz Mechanik pojazdów samochodowych Operator obrabiarek skrawających Kierowca mechanik
3.	Zespół Szkół Nr 1 we Władysławowie	Technikum: technik żywienia i usług gastronomicznych technik hotelarstwa
4.	Technikum Informatyczne im. Macieja Płazińskiego w Pucku	Technikum: technik informatyk

W ostatnich latach znaczącej poprawie ulega wychowanie przedszkolne. Szczególnie widoczne jest to w danych dotyczących liczby dzieci w wieku 3-5 lat przypadających na jedno miejsce w placówce wychowania przedszkolnego. O ile jeszcze w 2013 roku dwoje dzieci przypadało na jedno miejsce w placówce, o tyle w 2016 roku 1,35. Ten stan rzeczy spowodowany jest z jednej strony spadkiem przyrostu naturalnego, z drugiej natomiast intensywnym wzrostem liczby miejsc w placówkach wychowania przedszkolnego. Dla porównania, w 2013 roku w powiecie puckim dostępnych było 1412 miejsc w ww. placówkach, w 2016 roku już 2028.

Wykres 7. Średnia liczba dzieci w wieku 3-5 lat w powiecie puckim na jedno miejsce w placówce wychowania przedszkolnego

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

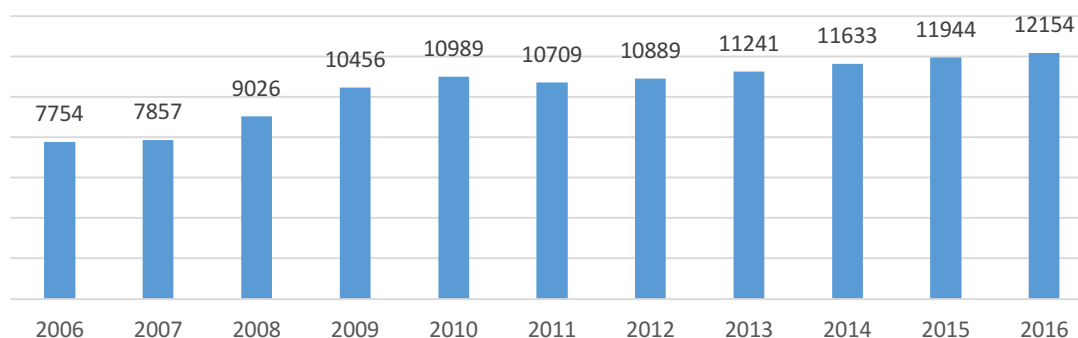
II. Rynek pracy w powiecie puckim

2.1. Podmioty gospodarki narodowej

W 2016 roku na terenie powiatu puckiego zarejestrowanych było 12154 podmiotów gospodarki narodowej, najwięcej w klasie wielkości 0-9 pracowników – 11816 podmiotów, następnie w klasie wielkości 10-49 – 277 podmiotów oraz 57 podmiotów w klasie wielkości 50-249 pracowników. Ponadto, w powiecie funkcjonują 4 podmioty, zatrudniające od 250-999 pracowników. Spośród wszystkich podmiotów na terenie powiatu, 98,0% to sektor prywatny, 2,0% publiczny.

Na przestrzeni ostatnich 10 lat liczba podmiotów gospodarki na terenie powiatu sukcesywnie rośnie. W 2006 roku było ich 7754, w 2016 – 12154.

Wykres 8. Liczba podmiotów w powiecie puckim w latach 2006-2016

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

Na przestrzeni ostatnich lat nastąpił wzrost podmiotów w klasie wielkości 0-9 pracowników i spadek podmiotów gospodarki w klasie wielkości 10-49 pracowników. Liczba podmioty w kolejnych dwóch klasach wielkości utrzymuje się na względnie stałym poziomie. Od 2008 roku na terenie powiatu nie ma żadnej firmy, która zatrudniałaby 1000 i więcej pracowników.

Tabela 5. Liczba podmiotów względem klasy wielkości w powiecie puckim w latach 2005-2016

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
0-9	9 181	7 393	7 489	8 647	10 071	10 608	10 335	10 562	10 920	11 306	11 608	11 816
10-49	305	307	314	321	324	319	314	270	261	266	276	277
50-249	54	50	48	55	59	59	57	54	56	57	56	57
250-999	3	3	5	3	2	3	3	3	4	4	4	4
1000 i więcej	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

323 podmioty zarejestrowane w powiecie sklasyfikowało swoją działalność jako związaną z rolnictwem, leśnictwem, łowiectwem, rybactwem. Podmiotów związanych z budownictwem i przemysłem zarejestrowanych było 2295, natomiast inną działalność prowadziło 9536 podmiotów, z czego niemal połowa (4190) działalność związaną z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi. W poniższej tabeli przedstawiono szczegółową strukturę podmiotów gospodarki narodowej w powiecie puckim według sekcji PKD.

Tabela 6. Liczba podmiotów według sekcji PKD w powiecie puckim

A. Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	323
B. Górnictwo i wydobywanie	11
C. Przetwórstwo przemysłowe	1 048
D. Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	14
E. Dostawa wody; gospodarowanie ciekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	27
F. Budownictwo	1 195
G. Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	1 791
H. Transport i gospodarka magazynowa	588
I. Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	4 190
J. Informacja i komunikacja	147
K. Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	165
L. Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	391
M. Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	592
N. Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	252

O. Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	58
P. Edukacja	289
Q. Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	300
R. Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	175
S i T. Pozostała działalność usługowa/ Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	577
U. Organizacje i zespoły eksterytorialne	0

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

Na przestrzeni ostatnich lat zaobserwowano wzrost liczby podmiotów gospodarki w niemal wszystkich sekcjach PKD za wyjątkiem rolnictwa, leśnictwa, łowiectwa i rybactwa (spadek o 61 podmiotów), dostaw wody (spadek o 5 podmiotów) oraz handlu hurtowego i detalicznego; naprawy pojazdów samochodowych, włączając motocykle (spadek o 12 podmiotów).

Największy wzrost odnotowano natomiast w sekcji działalności związanej z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi (wzrost o 297 podmiotów) oraz przetwórstwem przemysłowym (wzrost o 283 podmioty).

Tabela 7. Różnica w liczbie podmiotów według sekcji PKD w powiecie puckim. Zestawienie porównujące rok 2009 i 2016

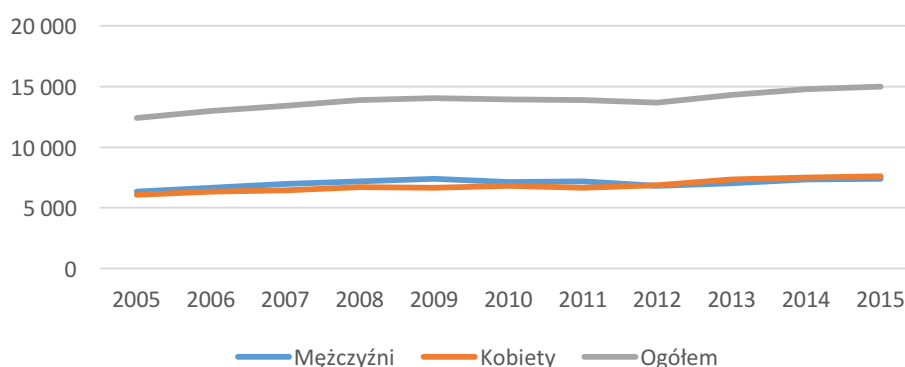
	2016 w stosunku do 2009
A. Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	-61
B. Górnictwo i wydobywanie	7
C. Przetwórstwo przemysłowe	283
D. Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	10
E. Dostawa wody; gospodarowanie ciekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	-5
F. Budownictwo	106
G. Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	-12
H. Transport i gospodarka magazynowa	75
I. Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	297
J. Informacja i komunikacja	53
K. Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	1
L. Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	187
M. Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	205
N. Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	124
O. Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	0
P. Edukacja	83
Q. Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	119

R. Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	44
S i T. Pozostała działalność usługowa/ Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	161
U. Organizacje i zespoły eksterytorialne	0

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

Według danych za 2015 roku w na terenie powiatu puckiego liczba osób pracujących wynosiła 15027. Co ciekawe, na przestrzeni analizowanych lat (od 2005 r.) zmianie uległa proporcja pracujących kobiet w stosunku do mężczyzn. O ile do 2011 pracujący mężczyźni stanowili w powiecie puckim średnio 51,6% wszystkich pracujących, w 2015 roku już zaledwie 49,3%. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w powiecie puckim wynosi 3 584,09 PLN, co stanowi 86.30% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w Polsce.

Wykres 9. Liczba osób pracujących w powiecie puckim w latach 2005-2015

Wyszczególnienie	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Mężczyźni	6 318	6 657	6 966	7 191	7 383	7 148	7 210	6 815	7 020	7 323	7 407
Kobiety	6 089	6 320	6 465	6 729	6 683	6 796	6 672	6 853	7 322	7 480	7 620
Ogółem	12 407	12 977	13 431	13 920	14 066	13 944	13 882	13 668	14 342	14 803	15 027

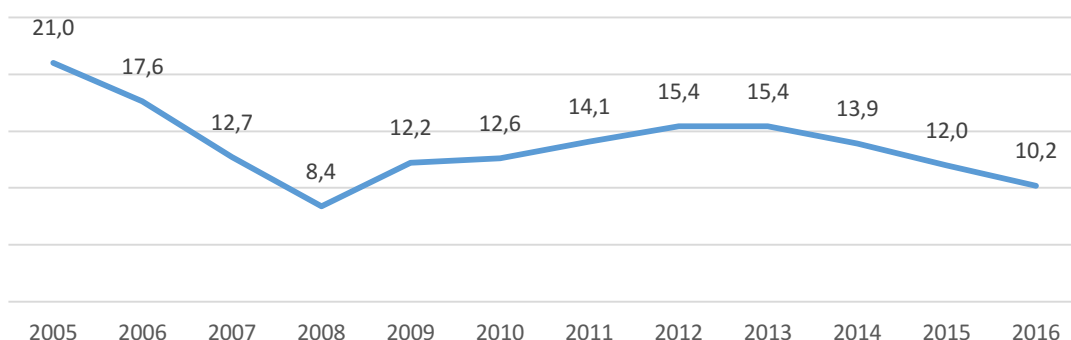
Źródło: Główny Urząd Statystyczny

2.2. Bezrobocie

2.2.1. Charakterystyka osób bezrobotnych

Od 2014 roku odnotowuje się spadek stopy bezrobocia w powiecie puckim. Według stanu na dzień 31.12.2016 r. stopa bezrobocia wynosiła 10,2%; w Powiatowym Urzędzie Pracy w Pucku zarejestrowanych było 2600 osób bezrobotnych. Na przestrzeni lat 2014-2016 liczba osób bezrobotnych zmniejszyła się o 1113 osób.

Wykres 10. Stopa bezrobocia w powiecie puckim w latach 2005-2016

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

Tabela 8. Liczba osób bezrobotnych z podziałem na płeć w powiecie puckim w latach 2014-2016

Lata	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni	Spadek
2014	3415	1736	1679	-298
2015	3078	1660	1418	-337
2016	2600	1472	1128	-478

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

W analizowanym okresie największa liczba osób bezrobotnych zamieszkiwała w gminie Puck oraz Władysławowo, najmniejsza liczba bezrobotnych mieszkańców powiatu z kolei w miastach Hel oraz Jastarnia.

Tabela 9. Liczba osób bezrobotnych w powiecie puckim względem miejsca zamieszkania w latach 2014-2016

Wyszczególnienie	2014	2015	2016
Miasto Puck	494	475	380
Gmina Puck	991	858	741
Gmina Władysławowo	721	664	547
Miasto Jastarnia	234	203	185
Miasto Hel	151	134	128

Gmina Krokowa	460	397	314
Gmina Kosakowo	364	347	305

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

Analiza napływu i odpływu osób bezrobotnych z rejestrów Powiatowego Urzędu Pracy w Pucku wskazuje, że istotnie maleje liczba osób rejestrujących się po sezonie wakacyjnym, w miesiącach wrzesień, październik, listopad. Jednocześnie, w 2016 roku w stosunku do roku ubiegłego, wyraźniej mniej osób bezrobotnych wyrejestrowało się z PUP w Pucku przed rozpoczęciem sezonu.

Tabela 10. Napływ i odpływ osób bezrobotnych z rejestrów Powiatowego Urzędu Pracy w Pucku w latach 2014-2017

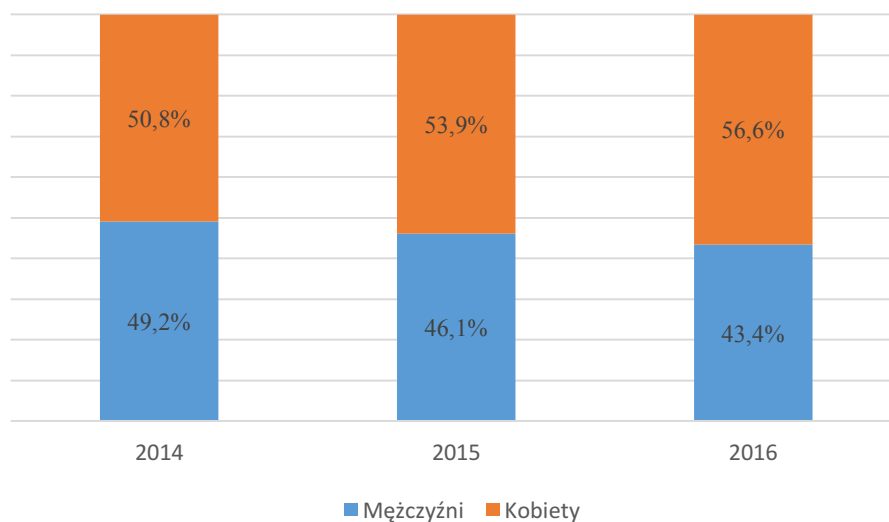
Miesiąc	Napływ					Odpływ				
	2014	2015	2016	Zmiana		2014	2015	2016	Zmiana	
				2015 do 2014	2016 do 2015				2015 do 2014	2016 do 2015
I	596	507	478	-89	-29	334	295	261	-39	-34
II	412	404	304	-8	-100	362	377	404	15	27
III	370	402	326	32	-76	487	462	555	-25	93
IV	359	465	379	106	-86	671	671	624	0	-47
V	337	281	339	-56	58	722	655	600	-67	-55
VI	277	260	303	-17	43	637	567	646	-70	79
VII	305	314	280	9	-34	660	641	531	-19	-110
VIII	307	340	334	33	-6	359	354	275	-5	-79
IX	761	747	693	-14	-54	417	393	345	-24	-48
X	719	663	549	-56	-114	422	463	378	41	-85
XI	551	490	416	-61	-74	368	382	387	14	5
XII	518	423	379	-95	-44	371	373	288	2	-85

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Pucku

2.2.2. Struktura bezrobotnych w powiecie puckim

W powiecie puckim, na przestrzeni ostatnich 3 lat, istotnym zmianom uległa struktura osób bezrobotnych względem płci. O ile w 2014 roku bezrobotne kobiety stanowiły 50,8% wszystkich bezrobotnych zarejestrowanych w PUP w Pucku, o tyle w 2016 roku odsetek ten wynosił 56,6%. W tym okresie największy spadek odnotowano w liczbie bezrobotnych kobiet w grupie wiekowej 35-44 lata oraz bezrobotnych mężczyzn w grupie wiekowej 45-54 lata.

Wykres 11. Odsetek bezrobotnych kobiet i mężczyzn w powiecie puckim w latach 2014-2016

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

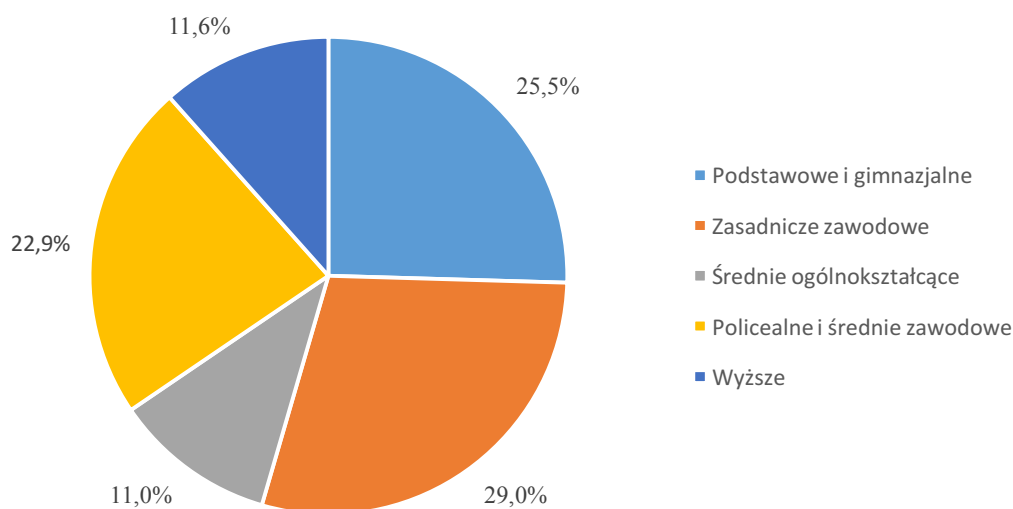
Tabela 11. Liczba osób bezrobotnych w powiecie puckim względem grup wieku w latach 2014-2016

Grupa wieku	Kobiety			Mężczyźni		
	2014	2015	2016	2014	2015	2016
18-24	345	290	288	300	246	176
25-34	530	539	456	359	321	251
35-44	415	379	318	312	258	201
45-54	291	312	264	345	259	203
55 i więcej	155	140	146	363	334	297

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

Pod koniec 2016 roku największy odsetek osób bezrobotnych posiadał wykształcenie zasadnicze zawodowe (29,0%) oraz podstawowe lub gimnazjalne (25,5%). W rejestrach PUP w Pucku, najmniejszą grupę stanowiły osoby z wykształceniem średnim ogólnokształcącym (11,0%).

Wykres 12. Osoby bezrobotne w powiecie puckim względem wykształcenia

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

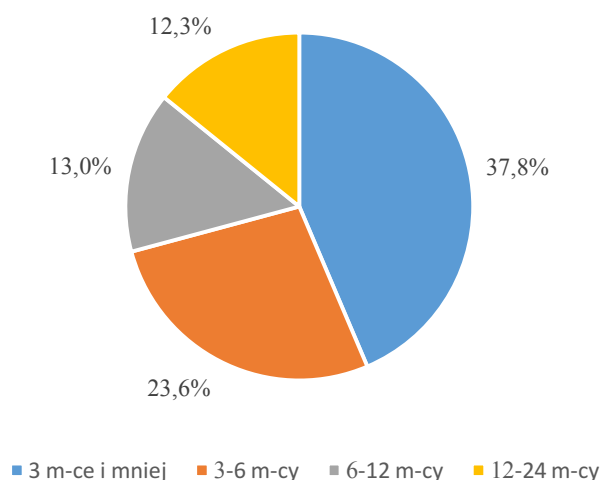
W odniesieniu do kobiet, największy spadek odnotowano w grupie z wykształceniem podstawowym i gimnazjalnym, natomiast wśród bezrobotnych mężczyzn w grupie z wykształceniem zasadniczym zawodowym.

Tabela 12. Osoby bezrobotne w powiecie puckim względem wykształcenia i płci w latach 2014-2016

Wykształcenie	Kobiety			Mężczyźni		
	2014	2015	2016	2014	2015	2016
Podstawowe i gimnazjalne	393	362	314	504	420	348
Zasadnicze zawodowe	421	419	348	663	523	407
Średnie ogólnokształcące	231	198	191	110	110	95
Policealne i średnie zawodowe	466	443	402	297	261	194
Wyższe	225	238	217	105	104	84

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

Wykres 13. Osoby bezrobotne w powiecie puckim względem czasu pozostawania bez pracy

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

Na przestrzeni ostatnich trzech lat najwyraźniej obserwuje się spadek liczby bezrobotnych, którzy bez pracy pozostawali 3 miesiące i mniej. Dotyczy to zarówno mężczyzn (spadek w 2016 r. o 207 osób w stosunku do 2014 r.), jak i kobiet (spadek w 2016 r. o 173 osoby w stosunku do 2014 r.). W analizowanym okresie wzrosła liczba długotrwale bezrobotnych kobiet, które pozostają bez pracy powyżej 24 miesięcy (ze 152 kobiet w 2014 r. do 209 w 2016 r.).

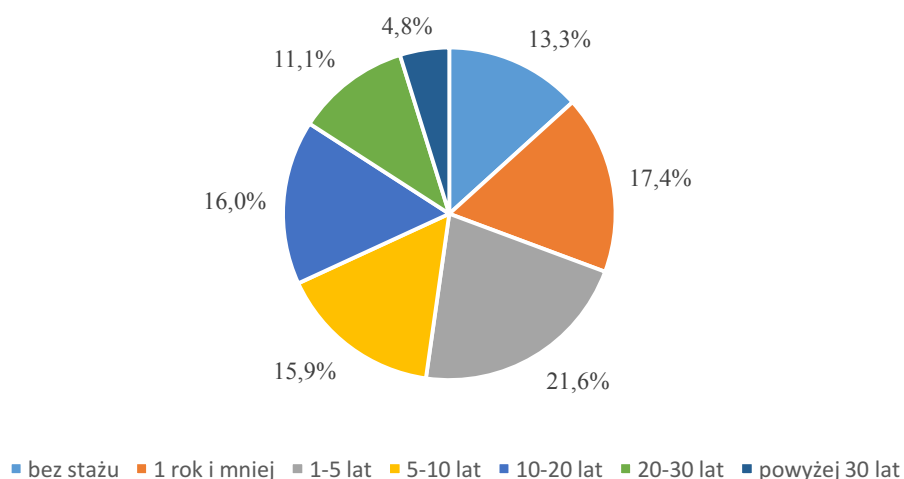
Tabela 13. Osoby bezrobotne w powiecie puckim względem czasu pozostawania bez pracy oraz płci w latach 2014-2016

Czas pozostawania bez pracy	Kobiety			Mężczyźni		
	2014	2015	2016	2014	2015	2016
3 m-ce i mniej	658	582	485	706	599	499
3-6 m-cy	422	390	357	338	276	256
6-12 m-cy	260	241	208	226	187	130
12-24 m-cy	244	251	213	225	181	108
powyżej 24 m-cy	152	196	209	184	175	135

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

Biorąc pod uwagę dotychczasowy staż pracy osób bezrobotnych, największą grupę stanowią osoby, których doświadczenie zawodowe to 1-5 lat, najmniejszy odsetek to z kolei osoby z ponad trzydziestoletnim doświadczeniem (4,8%).

Wykres 14. Osoby bezrobotne w powiecie puckim względem stażu pracy

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

Na przestrzeni ostatnich trzech lat, największy spadek – zarówno wśród kobiet jak i mężczyzn – odnotowano w grupie bezrobotnych, którzy nie posiadali stażu pracy.

Tabela 14. Osoby bezrobotne w powiecie puckim względem stażu pracy i płci w latach 2014-2016

	Kobiety			Mężczyźni		
	2014	2015	2016	2014	2015	2016
bez stażu	274	251	212	272	220	133
1 rok i mniej	286	285	281	178	192	171
1-5 lat	388	380	357	316	272	205
5-10 lat	318	287	247	236	193	166
10-20 lat	277	266	209	271	252	207
20-30 lat	154	150	131	268	195	157
powyżej 30 lat	39	41	35	138	94	89

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

2.2.3. Osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy

Analiza danych za lata 2014-2016 potwierdza, że wraz ze spadkiem stopy bezrobocia, spada odsetek osób bezrobotnych znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy. Nadal jednak najliczniejszą pozostaje grupa osób długotrwale bezrobotnych.

Tabela 15. Osoby bezrobotne w szczególnej sytuacji na rynku pracy w powiecie puckim w latach 2014-2016

	2014	2015	2016
Bezrobotni do 30/25⁵ roku życia	645	981	846
Bezrobotni powyżej 50 roku życia	870	789	691
Długotrwale bezrobotni	1463	1380	1193
Pozostałe grupy	2767	2520	2139

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

2.3. Perspektywy rozwoju rynku pracy w opiniach pracodawców z terenu powiatu puckiego

W celu poznania opinii przedsiębiorców na temat lokalnego rynku pracy zorganizowano konsultacje, w których udział wzięło dziesięciu kluczowych pracodawców z terenu powiatu puckiego. Tematyka badania koncentrowała się wokół zmian na rynku pracy, problemów, na jakie napotykają właściciele firm oraz perspektyw, jaki dostrzegają w rozwoju i promocji lokalnego rynku pracy.

W opiniach pracodawców, na przestrzeni ostatnich lat rynek pracy rozwijał się w wielu kierunkach. Naturalnym jest fakt, że ów rozwój w przeważającej części dotyczył branży turystycznej, jednak indagowani zwracali również uwagę na rozwój innych działów gospodarki.

- „Turystyka jest oczywiście bardzo ważna dla nas, ale chyba z uwagi na bliskość trójmiasta, w powiecie zaczął rozwijać się biznes całoroczny i to w różnych kierunkach”,
- „Wydaje mi się, że odczuwa się dzisiaj dużo mniejszą sezonowość rynku niż jeszcze kilka lat temu. Dla mnie osobiście to dobra zmiana, bo ogólnie dla pracodawców różnorodność rynku handlu czy usług ułatwia prowadzenie biznesu”,
- Coraz więcej ludzi ma pracę, to widać. Coraz więcej też pracuje cały rok. To chyba najlepiej świadczy o tym, że przez ostatnie lata dużo się zmieniło. Ale żeby nie było tak kolorowo, wszyscy jeszcze oczekują wyższych pensji. To musi się zmienić, bo nam młodzi wyjadą do Trójmiasta”.

⁵ Dane z 2014 roku dotyczą bezrobotnych do 25 roku życia. Klasyfikacja osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy uległa zmianie dnia 26 maja 2014 roku, jednak poszczególne grupy utrzymano w pierwotnej formie do celów statystycznych do końca 2014 roku.

Na tle powyższych przemian, poproszono pracodawców o opinie na temat rangi Powiatowego Urzędu Pracy we wspomaganiu zatrudnienia na lokalnym rynku pracy. W opiniach rozmówców, Powiatowy Urząd Pracy w Pucku spełnia swoją rolę, zarówno jako instytucji wspomagającej osoby bezrobotne, jak pracodawców. Przedstawiciele firm pozytywnie wypowiadali się na temat współpracy z PUP, zarówno w odniesieniu do poszczególnych instrumentów wsparcia, jak i w kwestii pośrednictwa pracy.

- *„Moja dotychczasowa współpraca z Urzędem Pracy przebiegała pozytywnie, szczególnie jeśli chodzi o proces rekrutacji pracowników”.*
- *„Ja mogę wyrazić tylko pozytywną opinię, pracują tam ludzie, którzy naprawdę znają ten rynek, znają ludzi i są rzeczywiście pomocni”.*
- *„Nasza dotychczasowa współpraca układała się dobrze. Chyba wszyscy wolelibyśmy, żeby to wsparcie pracodawców było jeszcze większe, ale wiem, że to już nie zależy od Urzędu. Korzystamy więc z tego, co są w stanie nam zaoferować”.*
- *„Trudno o specjalistów, ale mamy wsparcie ze strony Powiatowego Urzędu Pracy, możemy liczyć na dofinansowanie”.*

W dalszej kolejności poproszono rozmówców o wyrażenie opinii na temat obecnej sytuacji na rynku pracy z perspektywy pracodawców.

Rozmówcy niemal jednogłośnie twierdzili, że zmiany na rynku pracy zachodzą w ostatnim czasie bardzo szybko, czego konsekwencją jest konieczność dynamicznego dostosowywania się do nich, zarówno w odniesieniu do kwestii rekrutacji pracowników, wynagrodzeń czy postaw, jakie charakteryzują ludzi młodych podejmujących zatrudnienie. Ta ostatnia kwestia była podczas konsultacji z pracodawcami najczęściej podnoszona. Świadczy to o tym, że jest to temat żywo omawiany i dyskutowany. Młodzi na rynku pracy są jednak w wypowiedziach większości indagowanych postrzegani negatywnie. Zarzuty wobec ludzi młodych koncentrują się przede wszystkim na przeświadczeniu o braku chęci do pracy oraz niedostatecznym przygotowaniu zawodowym.

- *„Roszczeniowość młodych ludzi to problem naszych czasów”.*
- *„Komunikatywność szwankuje, szczególnie u młodych pracowników. A muszą pracować z ludźmi. Ja to obserwuję, z roku na rok jest coraz gorzej. Może mają jakąś wiedzę, ale ich stosunek do pracy to tragedia. Nie wiem nawet, czy tu jakieś szkolenia pomogą. Jak widzę*

młodych ludzi w szkołach na przerwach, z głowami w telefonach, to czasami boję się, kogo będę musiał niedługo zatrudniać”.

- *„Młodzi nie szanują pracy. Wystarczy, że coś im się nie spodoba i od razu odchodzą. Można to porównać do zabawki. Kiedyś, jak zabawka się zepsuła, to trzeba było ją naprawić, dziś się ją wyrzuca i kupuje nową. Tak samo młodzi postępują z pracą”.*

Interesującym jest jednak fakt, że pomimo negatywnych opinii na temat młodego pokolenia, pracodawcy nie godzą się na ten stan rzeczy i mają poczucie, że również są odpowiedzialni za kształtowanie postaw młodych pracowników.

- *„Musimy zdać sobie sprawę, że to również na pracodawcach leży odpowiedzialność za kształtowanie, motywowanie pracowników”,*
- *„W pewnym stopniu to my się musimy dostosować do tego pokolenia”,*
- *„Nie możemy obrażać się na rzeczywistość, bo za chwilę zostaniemy sami. Musimy sami się naginać i jednocześnie motywować ich do pracy”.*

Kolejnym problemem, na który zwrócili uwagę pracodawcy to malejąca stopa bezrobocia i związane z tym zjawiskiem problemy z rekrutacją nowych pracowników.

- *„Już skończyły się czasy, gdy potencjalni pracownicy przychodzili z ulicy”,*
- *„Dziś problemy z rekrutacją pracowników rozpoczynają się już od problemów z pozyskaniem CV”,*
- *„Znalezienie pracownika w sezonie graniczy z cudem”.*

Wobec powyższego zjawiska, pracodawcy podejmują różnego rodzaju działania, głównie skierowane na poszukiwanie pracowników nowymi metodami i tworzenie narzędzi i inicjowanie działań zmierzających do utrzymania obecnych pracowników.

- *„Dużą pracę musimy dziś wszyscy wykonać w temacie motywowania ludzi do pracy, do samorealizacji. Często musimy tłumaczyć im nawet korzyści płynące z zatrudnienia”,*
- *„Pracodawcy muszą dziś poszukiwać pracownika przy użyciu innych niż dotychczas metod, już nawet w grę wchodzi znajomi, Facebook, fora internetowe”,*
- *„Powoli zaczynamy podnosić wynagrodzenia naszym stałym pracownikom”*
- *Coraz więcej też pracy mamy przy utrzymaniu pracownika, którego uda się już pozyskać. Musimy wymyślać co raz to nowe rozwiązania, by pracownik, którego wybraliśmy chciał dalej u nas pracować.*

Powyższe zjawisko malejącego bezrobocia skutkuje także – w opiniach rozmówców – problemem nieuczciwej konkurencji i podkupywaniem pracowników. Pracodawcy są przekonani, że wraz ze spadkiem stopy bezrobocia, zjawisko to będzie coraz częstsze.

- *„Spadek bezrobocia i problemy z pozyskiwaniem specjalistów w danych branżach już dziś skutkuje zjawiskiem podkupywania pracowników”,*
- *„Już to widać, przekupują ich lepszym wynagrodzeniem albo obiecują lepsze warunki pracy”.*

Pracodawcy – w związku z zaistniałą sytuacją oczekują także swoistej zmiany misji powiatowych urzędów pracy.

- *„Urzędy pracy muszą dostosować się nowej sytuacji niskiej stopy bezrobocia. Chodzi o to, żeby to nie były już urzędy tylko dla bezrobotnych, ale urzędy, które nastawią swoje działania na wsparcie pracodawców w pozyskiwaniu pracowników”.*

Podczas konsultacji pracodawcy często wypowiadali się także w temacie zatrudniania cudzoziemców. W ich opiniach trend, jaki ostatnio powstał destabilizuje rynek pracy z uwagi na wysoką mobilność cudzoziemców, ich brak przywiązania do pracy.

- *„To jest krótkotrwałe rozwiązanie problemu. Dla np. pracowników z Ukrainy, Polska jest tylko przystankiem na Zachód. Za dwa, trzy lata tych ludzi już nie będzie. Poza tym, oni doskonale orientują się w wynagrodzeniach na lokalnym rynku pracy. Z dnia na dzień porzucają pracę, jak tylko pojawi się ktoś, kto da im więcej”,*
- *„Cudzoziemcy mogą się odnaleźć tylko w określonych branżach, pozostałe potrzebują polskich pracowników”.*

Analizując obecną sytuację na rynku pracy, indagowani zwrócili także uwagę na problem osób długotrwale bezrobotnych. W opiniach pracodawców, pomimo spadku bezrobocia, sytuacja osób, które od lat nie są aktywne zawodowo, nie zmieni się z uwagi na specyfikę stylu życia w tej grupie.

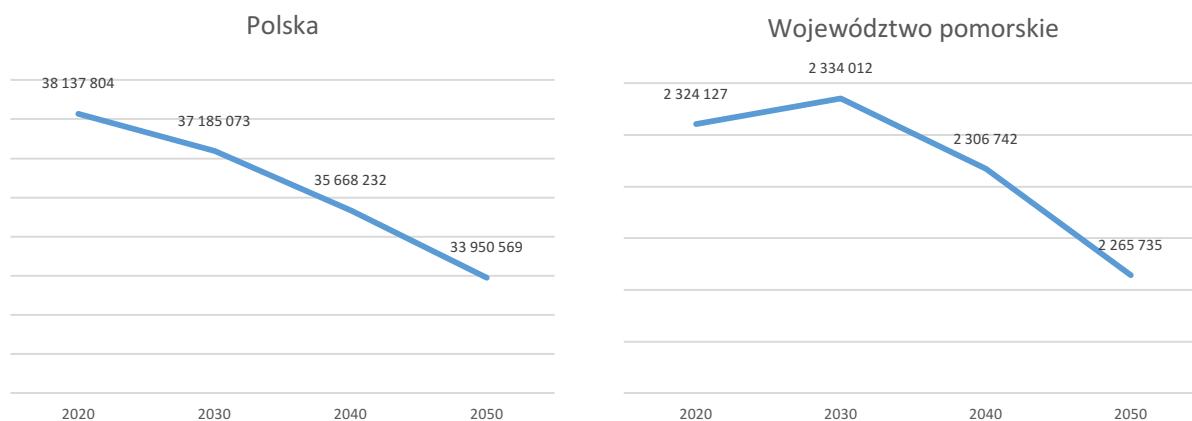
- *„Większość krajów wysokorozwiniętych posiada grupę społeczną, która żyje wyłącznie ze świadczeń socjalnych i pomimo różnych prób aktywizacji tych osób, nigdzie nie udaje się jej istotnie zredukować. Musimy się z tym pogodzić, że w społeczeństwie zawsze znajdą się ludzie, którzy nie chcą podjąć żadnej pracy lub nie nadają się do żadnej pracy”,*
- *„Ludzie po kilkunastu latach bez pracy nie potrafią się odnaleźć na rynku pracy. Łatwo się poddają, szybko rezygnują, większość z nich okazuje się bardzo konfliktowa”.*

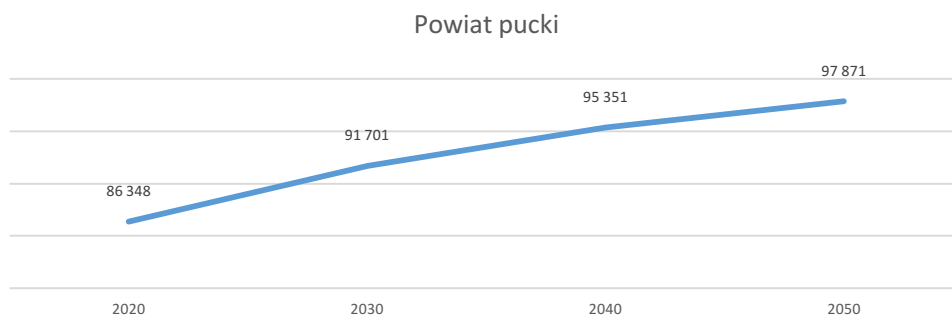
Podsumowując, pracodawcy z terenu powiatu puckiego dostrzegają pozytywne zmiany gospodarcze w regionie, w szczególności wielobranżowy rozwój rynku, który już nie ogranicza się do branży turystycznej. Ponadto, obserwują zmiany związane ze wzrostem zatrudnienia i pojawiającymi się nowymi miejscami pracy. Z przeprowadzonych konsultacji wynika, że rozmówcy odczuwają jednak niepewność o przyszłość. Owa niepewność wiąże się głównie z problemem w pozyskiwaniu nowych pracowników i wynika z faktu, że jest to dla pracodawców zjawisko nowe, z którym wcześniej nie mieli do czynienia, bądź jego skala była znacząco mniejsza. Potwierdza się tym samym teza, że współczesna dynamika zmian na rynku pracy stawia w nowej sytuacji nie tylko pracowników, którzy muszą wykazywać się dziś elastycznością i być gotowi na ciągłe doszkącanie się, ale także stawia wyzwania pracodawcom, na których wymusza nieustanne dopasowywanie się do zmieniającej się rzeczywistości.

III. Prognoza społeczno-gospodarcza

Prognozy demograficzne Głównego Urzędu Statystycznego wskazują, że w powiecie puckim obserwowane będą w najbliższych latach wyraźnie pozytywne trendy demograficzne, całkowicie przeciwne do tych, notowanych w kraju czy nawet województwie pomorskim. Liczba ludności w powiecie będzie w kolejnych latach sukcesywnie rosła, co stwarzać będzie większe możliwości dla rozwoju lokalnego rynku pracy. W 2020 roku liczba mieszkańców powiatu wynosić będzie 86 348, w 2050 roku 97 871.

Wykres 15. Prognoza demograficzna ludności Polski, województwa pomorskiego i powiatu puckiego na lata 2020,2030,2040,2050

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

Podobnie jak obecna sytuacja demograficzna w powiecie puckim, tak i prognozy Głównego Urzędu Statystycznego są relatywnie optymistyczne w odniesieniu do funkcjonalnych grup wieku. Choć trudno mówić w dłuższej perspektywie o możliwości powstrzymania starzenia się społeczeństwa, to prognozy pokazują, że odsetek ludności w wieku produkcyjnym w powiecie puckim będzie wyższy od tego w kraju czy województwie pomorskim.

Tabela 16. Prognoza demograficzna ludności względem funkcjonalnych grup wieku w Polsce, województwie pomorskim i powiecie puckim na lata 2020,2030,2040,2050

Rok	Polska			Woj. pomorskie			Powiat pucki		
	wiek przedprodukcyjny %	wiek produkcyjny %	wiek poprodukcyjny %	wiek przedprodukcyjny %	wiek produkcyjny %	wiek poprodukcyjny %	wiek przedprodukcyjny %	wiek produkcyjny %	wiek poprodukcyjny %
2020	17,7	62,5	19,9	19,2	62,2	18,7	21,0	63,6	15,4
2030	16,0	61,6	22,5	17,5	61,5	20,9	18,4	63,4	18,3
2040	14,8	61,7	23,6	16,5	61,9	21,7	17,3	62,9	19,7
2050	14,6	56,1	29,3	16,4	56,9	26,8	16,9	58,6	24,6

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

Na uwagę zasługuje również fakt, że prognozy wskazują na wyraźną zmianę w zakresie populacji w wieku produkcyjnym na obszarach miejskich i wiejskich. O ile w 2020 roku ludność na obszarach miejskich stanowić będzie 37,8% populacji w wieku produkcyjnym, w 2030 roku będzie to już 32,7%, a w 2050 roku zaledwie 24,4%.

W analizowanym okresie obserwuje się nieznaczne zmiany odsetka kobiet w wieku produkcyjnym w stosunku do mężczyzn (w 2020 roku kobiety będą stanowiły 47,1%, w 2050 roku 48,9%).

Zwiększy się także zatrudnienie specjalistów od prawa, nauk społecznych i kultury – o 19 proc. Wraz z profesjonalizacją armii będzie rosło zatrudnienie szeregowych żołnierzy (o 17

proc., 6 tys. nowych etatów). Więcej o 12 proc. będzie też techników informatyków (7 tys. nowych miejsc pracy), o podobny odsetek (co daje o 57 tys. osób więcej) wzrośnie zapotrzebowanie na specjalistów od zdrowia (lekarzy i farmaceutów). Co ważne, w liczbach bezwzględnych wzrośnie także zapotrzebowanie na kierowców – 86 tys. osób na takich stanowiskach znajdzie pracę do 2020 r., podobnie 68 tys. nowych sprzedawców, 34 tys. operatorów maszyn. 29 tys. zostanie zatrudnionych w usługach osobistych. Na powyższe tendencje zwraca się również uwagę w dokumentach strategicznych dla województwa pomorskiego. Wskazują one na wyraźnie niższy spadek ludności regionu w porównaniu do całego kraju, wyższy w odsetek kobiet w wieku rozrodczym oraz utrzymujące się dodatnie saldo migracji⁶.

Biorąc pod uwagę powyższe dane oraz mając na względzie konsekwentny rozwój powiatu puckiego, zarówno w zakresie szeroko rozumianej infrastruktury, działań pomocowych kierowanych do mieszkańców, jak i tworzenia pozytywnego klimatu dla powstawania nowych podmiotów gospodarki, prognoza dla gospodarki i rynku pracy w powiecie wydają się optymistyczna.

IV. Analiza SWOT

Analiza SWOT jest podstawą do zdiagnozowania i sformułowania podstawowych problemów i zagadnień strategicznych. Jest metodą identyfikacji słabych i silnych stron organizacji oraz badania szans i zagrożeń, jakie stoją przed polityką powiatu. Analiza SWOT zawiera określenie czterech grup czynników:

„mocnych stron” – uwarunkowań wewnętrznych, które stanowią silne strony polityki rynku pracy, które jeżeli zostaną dostrzeżone i odpowiednio wykorzystane, z pewnością będą sprzyjały rozwojowi powiatu.

„słabych stron” – uwarunkowań wewnętrznych, które stanowią słabe strony polityki rynku pracy i jeżeli nie zostaną wyeliminowane, będą negatywnie wpływać na jej przeprowadzenie;

„szans” – uwarunkowań zewnętrznych, które nie są bezpośrednio zależne od zachowania społeczności powiatu, ale mogą być traktowane jako szanse. Dzięki podjęciu właściwych działań staną się czynnikami sprzyjającymi rozwiązywaniu problemów rynku pracy;

„zagrożeń” – uwarunkowań zewnętrznych, które także nie są bezpośrednio zależne od zachowania

⁶ Pomorski Ośrodek Badań Regionalnych, Referat Analiz i Opracowań Zbiorczych.

społeczności powiatu, mogą jednak stanowić zagrożenie dla pomyślnego rozwiązywania problemów rynku pracy.

Tabela 17. Analiza SWOT

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
✓ Zmniejszająca się liczba osób bezrobotnych ✓ Dodatnie saldo migracji ✓ Pozytywne trendy demograficzne ✓ Oferowanie przez Powiatowy Urząd Pracy licznych form wsparcia dla osób bezrobotnych i poszukujących pracy ✓ Wdrażanie przez Powiatowy Urząd Pracy różnorodnych programów aktywizacji zawodowej dla osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy ✓ Realizowanie przez Powiatowy Urząd Pracy współpracy z ośrodkami pomocy społecznej i z lokalnymi pracodawcami ✓ Systematyczny wzrost liczby podmiotów gospodarki narodowej ✓ Bliskość dużych ośrodków – Gdańsk, Gdynia ✓ Wzrost liczby absolwentów zasadniczych szkół zawodowych	✓ Sezonowość rynku pracy ✓ Wzrastający odsetek bezrobotnych kobiet ✓ Problem długotrwałego bezrobocia ✓ Zjawisko wyuczonego bezrobocia ✓ Relatywnie (w stosunku do regionu) niski poziom wynagrodzeń ✓ Problemy z rekrutacją i zatrudnianiem pracowników w wybranych branżach
SZANSE	ZAGROŻENIA
✓ Wzrost liczby ludności ✓ Efektywna aktywizacja osób bezrobotnych ✓ Relatywnie niższy spadek odsetka mieszkańców w wieku produkcyjnym	✓ Zwiększająca się populacja mieszkańców w wieku poprodukcyjnym. ✓ Odpływ wykształconej młodzieży do Trójmiasta ✓ Sezonowość w turystyce

✓ Pozyskiwanie przez Powiatowy Urząd Pracy nowych partnerów do realizacji programów wsparcia dla osób bezrobotnych ✓ Wzrost przedsiębiorczości wśród mieszkańców powiatu ✓ Funkcjonowanie instrumentów pobudzających rozwój samozatrudnienia ✓ Zmiany w szkolnictwie zawodowym i dostosowywanie kształcenia do potrzeb lokalnego rynku pracy ✓ Promowanie kształcenia ustawicznego ✓ Wzrost zainteresowania wypoczynkiem na terenie powiatu	✓ Niepewność odnośnie planowanych w powiecie inwestycji i jej ewentualny wpływ na rozwój turystyki w regionie. ✓ Utrzymujący się wysoki poziom „szarej strefy”, w szczególności w branży turystycznej i budowlanej ✓ Reprodukowanie bezrobocia i bezrobocie wyuczone ✓ Postępujący proces starzenia się społeczeństwa ✓ Brak dużych inwestycji gospodarczych ✓ Nieodpowiedni stosunek ludzi młodych do pracy zawodowej
--	---

V. Cele i zadania w zakresie promocji zatrudnienia i aktywizacji rynku pracy

Prezentowany Program zawiera pięć celów strategicznych, które realizowane będą w latach 2018-2022:

Cel 1. Zwiększenie poziomu zatrudnienia w powiecie

Cel 2. Promowanie zatrudnienia

Cel 3. Rozwijanie współpracy pomiędzy Powiatowym Urzędem pracy a lokalnymi partnerami

Cel 4. Udoskonalanie jakości usług świadczonych przez Powiatowy Urząd Pracy

Cel 5. Podejmowanie działań w obszarze kształcenia ustawicznego

CEL 1	
Zwiększanie poziomu zatrudnienia w powiecie	
Cele szczegółowe	Działania
1.1. Wsparcie w tworzeniu nowych miejsc pracy oraz rozwój samozatrudnienia	• Promowanie wśród pracodawców i osób bezrobotnych instrumentów rynku

	pracy wspierających zatrudnienie, - Promowanie wiedzy i podnoszenie umiejętności niezbędnych do zakładania i prowadzenia działalności gospodarczych poprzez organizowanie szkoleń/warsztatów - Przyznawanie jednorazowo środków na podjęcie działalności gospodarczej. - Refundowanie kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowisk pracy
1.2. Zwiększanie wiedzy mieszkańców powiatu na temat specyfiki lokalnego rynku pracy i zmian na nim zachodzących	- Udostępnianie na stronie internetowej informacji na temat aktualnej sytuacji na lokalnym rynku pracy - Promowanie wiedzy o lokalnym rynku pracy wśród lokalnych pracodawców.
CEL 2 Promowanie zatrudnienia	
Cele szczegółowe	Działania
2.1. Wspieranie osób bezrobotnych	- Realizacja usług poradnictwa zawodowego i pośrednictwa pracy, - Diagnoza sytuacji osób bezrobotnych poprzez realizację Indywidualnych Planów Działania.
2.2. Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych	Przygotowanie programów aktywizacji zawodowej głównie dla osób pozostających w trudnej sytuacji na rynku pracy, zabezpieczenie środków z Funduszu Pracy oraz z Europejskiego Funduszu Społecznego.
CEL 3 Rozwijanie współpracy pomiędzy Powiatowym Urzędem Pracy a lokalnymi partnerami	
Cele szczegółowe	Działania
3.1. Rozwijanie współpracy z lokalnymi pracodawcami	Budowanie długotrwałych relacji z pracodawcami,

	• Wspieranie pracodawców w procesie rekrutacji pracowników,
3.2. Rozwijanie współpracy z lokalnymi instytucjami pomocowymi	• Wymiana informacji w zakresie realizowanych i planowanych przedsięwzięć oraz wymiana doświadczeń pomiędzy instytucjami realizującymi programy na lokalnym rynku pracy – MOPS, GOPS, PCPR, organizacje pozarządowe, • Wymiana wiedzy i doświadczeń skutkująca kompleksowym wsparciem osób znajdujących się w niekorzystnej sytuacji życiowej poprzez realizację wspólnych projektów współfinansowanych z EFS.
CEL 4 Udoskonalanie jakości usług świadczonych przez Powiatowy Urząd Pracy	
Cele szczegółowe	Działania
4.1. Wzrost jakości usług świadczonych przez pracowników Urzędu	• Podnoszenie kompetencji i kwalifikacji pracowników PUP, • Diagnozowanie poziomu satysfakcji klientów z usług świadczonych przez PUP.
4.2. Diagnozowanie sytuacji na lokalnym rynku pracy	• Prognozowanie zapotrzebowania na pracowników (Barometr zawodów), • Prowadzenie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych • Rozpowszechnianie wyników badań.
CEL 5 Podjęmowanie działań w obszarze kształcenia ustawicznego	
Cele szczegółowe	Działania

5.1 Promowanie edukacji ustawicznej	• Podnoszenie świadomości mieszkańców powiatu, w szczególności osób bezrobotnych i uczniów szkół na temat rangi kształcenia ustawicznego we współczesnym świecie.
5.2. Organizowanie szkoleń dla osób bezrobotnych i poszukujących pracy	• Diagnozowanie potrzeb szkoleniowych osób bezrobotnych, • Organizowanie szkoleń umożliwiających nabycie, zmianę lub uzupełnienie kwalifikacji zawodowych dopasowanych do potrzeb lokalnego rynku pracy.
5.3 Wsparcie kształcenia ustawicznego osób pracujących	• Finansowanie szkoleń, przekwalifikowań i studiów podyplomowych ze Środków Krajowego Funduszu Szkoleniowego.

VI. Monitoring stopnia realizacji programu

Monitoring niniejszego Programu w zakresie działań wdrażanych przez Powiatowy Urząd Pracy w Pucku prowadzony będzie na bieżąco zgodnie z obowiązującymi w Urzędzie standardami monitorowania realizowanych form wsparcia. Śledzenie postępów realizacji programu możliwe będzie dzięki prowadzonej przez Powiatowy Urząd Pracy obowiązkowej sprawozdawczości miesięcznej, kwartalnej, półrocznej i rocznej.

Mierniki oddziaływania analizowane będą corocznie celem oszacowania stopnia realizacji celu głównego Programu oraz celów szczegółowych. Źródłem dla wskaźników oddziaływania na poziomie programu są dane statystyczne publikowane przez Główny Urząd Statystyczny oraz statystyki prowadzone przez Powiatowy Urząd Pracy w Pucku. Szacowanie mierników będzie prowadzone przez Powiatowy Urząd Pracy w Pucku w oparciu o informacje gromadzone przez Urząd oraz sprawozdania z realizacji programów i projektów.

CEL 1			
Zwiększanie poziomu zatrudnienia w powiecie			
Cele szczegółowe	Działania	Realizatorzy	Mierniki
1.1. Wsparcie w tworzeniu nowych miejsc pracy oraz rozwój samozatrudnienia	Promowanie wśród pracodawców i osób bezrobotnych instrumentów rynku pracy wspierających zatrudnienie,	PUP	Liczba porad i spotkań dot. informacji na temat instrumentów rynku pracy wspierających zatrudnienie
	Promowanie wiedzy i podnoszenie umiejętności niezbędnych do zakładania i prowadzenia działalności gospodarczych poprzez organizowanie szkoleń / warsztatów	PUP	Liczba przeprowadzonych szkoleń i warsztatów
	Przyznawanie jednorazowo środków na podjęcie działalności gospodarczej	PUP	Liczba osób, którym przyznano wsparcie na podjęcie działalności gospodarczej
	Refundowanie kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowisk pracy.	PUP	Liczba utworzonych stanowisk pracy
1.2. Zwiększanie wiedzy mieszkańców powiatu na temat specyfiki lokalnego rynku	Udostępnianie na stronie internetowej informacji na temat aktualnej sytuacji na lokalnym rynku pracy	PUP	- Liczba udostępnionych informacji o sytuacji na lokalnym rynku pracy - Liczba porad grupowych i informacji zawodowych

pracy i zmian na nim zachodzących	Promowanie wiedzy o lokalnym rynku pracy wśród lokalnych pracodawców.	PUP	Liczba informacji o sytuacji na lokalnym rynku pracy przekazanych pracodawcom
CEL 2 Promowanie zatrudnienia			
Cele szczegółowe	Działania	Realizatorzy	Mierniki
2.1. Wspieranie osób bezrobotnych	Realizacja usług poradnictwa zawodowego i pośrednictwa pracy	PUP	- Liczba indywidualnych porad zawodowych - Liczba wydanych skierowań do pracy
	Diagnoza sytuacji osób bezrobotnych poprzez realizację Indywidualnych Planów Działania.	PUP	Liczba Indywidualnych Planów Działania opracowanych dla osób bezrobotnych
2.2. Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych	Przygotowanie programów aktywizacji zawodowej głównie dla osób pozostających w trudnej sytuacji na rynku pracy, zabezpieczenie środków z Funduszu Pracy oraz z Europejskiego Funduszu Społecznego.	PUP	- Liczba osób bezrobotnych, które zostały objęte wsparciem instrumentami rynku pracy. - Wysokość środków przeznaczona na realizację programów aktywizacji zawodowej.
CEL 3 Rozwijanie współpracy pomiędzy Powiatowym Urzędem Pracy a lokalnymi partnerami			

Cele szczegółowe	Działania	Realizatorzy	Mierniki
3.1. Rozwijanie współpracy z lokalnymi pracodawcami	Budowanie długotrwałych relacji z pracodawcami.	PUP	- Liczba pracodawców współpracujących z PUP - Liczba nowych pracodawców pozyskanych do współpracy
	Wspieranie pracodawców w procesie rekrutacji pracowników.	PUP	- Liczba zrealizowanych ofert pracy zgłoszonych do PUP - Liczba targów i giełd pracy.
3.2. Rozwijanie współpracy z lokalnymi instytucjami pomocowymi	Wymiana informacji w zakresie realizowanych i planowanych przedsięwzięć oraz wymiana doświadczeń pomiędzy instytucjami realizującymi programy na lokalnym rynku pracy – MOPS, GOPS, PCPR, organizacje pozarządowe,	PUP, samorządy gminne, ośrodki pomocy społecznej, PCPR, organizacje pozarządowe	Liczba przedsięwzięć z instytucjami pomocowymi, organizacjami pozarządowymi
	Wymiana wiedzy i doświadczeń skutkująca kompleksowym wsparciem osób znajdujących się w niekorzystnej	PUP, samorządy gminne, ośrodki pomocy społecznej, PCPR, organizacje pozarządowe	Liczba osób aktywizowanych wspólnie przez PUP i inne instytucje pomocowe, organizacje pozarządowe

	sytuacji życiowej poprzez realizację wspólnych projektów współfinansowanych z EFS.		
CEL 4 Udoskonalanie jakości usług świadczonych przez Powiatowy Urząd Pracy			
Cele szczegółowe	Działania	Realizatorzy	Mierniki
4.1. Wzrost jakości usług świadczonych przez pracowników Urzędu	Podnoszenie kompetencji i kwalifikacji pracowników PUP,	PUP	Liczba pracowników PUP skierowanych na szkolenia, warsztaty i inne formy doskonalenia.
	Diagnozowanie poziomu satysfakcji klientów z usług świadczonych przez PUP.	PUP	Wyniki badania poziomu satysfakcji klientów z usług świadczonych przez PUP
4.2. Diagnozowanie sytuacji na lokalnym rynku pracy	Prognozowanie zapotrzebowania na pracowników (Barometr zawodów),	PUP	Liczba zawodów, na które jest zapotrzebowanie na rynku pracy (wykaz zawodów)
	Prowadzenie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych	PUP	Liczba zawodów deficytowych w powiecie (wykaz zawodów)
	Rozpowszechnianie wyników badań.	PUP	Liczba udostępnionych wyników z badań

CEL 5			
Podejmowanie działań w obszarze kształcenia			
Cele szczegółowe	Działania	Realizator	Mierniki
5.1. Promowanie edukacji ustawicznej	Podnoszenie świadomości mieszkańców powiatu, w szczególności osób bezrobotnych i uczniów szkół na temat rangi kształcenia ustawicznego we współczesnym świecie	PUP, szkoły	Liczba przedsięwzięć promujących kształcenie ustawiczne
5.2. Organizowanie szkoleń dla osób bezrobotnych i poszukujących pracy	Diagnozowanie potrzeb szkoleniowych osób bezrobotnych,	PUP	Liczba osób objęta diagnozą potrzeb szkoleniowych
	Organizowanie szkoleń umożliwiających nabycie, zmianę lub uzupełnienie kwalifikacji zawodowych dopasowanych do potrzeb lokalnego rynku pracy,		- Liczba osób bezrobotnych, które wzięły udział w szkoleniach, - Efektywność zatrudnieniowa szkoleń - Liczba osób, które skorzystały z bonu szkoleniowego - Efektywność zatrudnieniowa bonu szkoleniowego

5.3 Wsparcie kształcenia ustawicznego osób pracujących	Finansowanie szkoleń, przekwalifikowań i studiów podyplomowych ze środków Krajowego Funduszu Szkoleniowego	PUP, pracodawcy	- Liczba pracodawców, którzy skorzystali ze środków KFS - Liczba osób pracujących objętych kształceniem ustawicznym ze środków KFS
--	--	-----------------	---

Zadania wymienione w Programie będą finansowane z następujących źródeł:

1. Fundusz Pracy
2. Środki pochodzące z funduszy Unii Europejskiej, np. Europejskiego Funduszu Społecznego,
3. Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.
4. Środki jednostek samorządu terytorialnego.
5. Środki pracodawców/partnerów.

Spis tabel i wykresów

Tabela 1. Liczba ludności w powiecie puckim w 2016 roku według jednostek administracyjnych.....	8
Tabela 2. Migracje międzypowiatowe według ekonomicznych grup wieku w latach 2012-2016.....	10
Tabela 3. Odsetek absolwentów poszczególnych typów szkół ponadgimnazjalnych w Polsce, województwie pomorskim i powiecie puckim.....	12
Tabela 4. Kierunki kształcenia zawodowego w szkołach ponadgimnazjalnych z terenu powiatu puckiego	13
Tabela 5. Liczba podmiotów względem klasy wielkości w powiecie puckim w latach 2005-2016.....	16
Tabela 6. Liczba podmiotów według sekcji PKD w powiecie puckim	16
Tabela 7. Różnica w liczbie podmiotów według sekcji PKD w powiecie puckim. Zestawienie porównujące rok 2009 i 2016	17
Tabela 8. Liczba osób bezrobotnych z podziałem na płeć w powiecie puckim w latach 2014-2016.....	19
Tabela 9. Liczba osób bezrobotnych w powiecie puckim względem miejsca zamieszkania w latach 2014-2016.....	19
Tabela 10. Napływ i odpływ osób bezrobotnych z rejestrów Powiatowego Urzędu Pracy w Pucku w latach 2014-2017	20
Tabela 11. Liczba osób bezrobotnych w powiecie puckim względem grup wieku w latach 2014-2016	21
Tabela 12. Osoby bezrobotne w powiecie puckim względem wykształcenia i płci w latach 2014-2016	22
Tabela 13. Osoby bezrobotne w powiecie puckim względem czasu pozostawania bez pracy oraz płci w latach 2014-2016	23
Tabela 14. Osoby bezrobotne w powiecie puckim względem stażu pracy i płci w latach 2014-2016 ..	24
Tabela 15. Osoby bezrobotne w szczególnej sytuacji na rynku pracy w powiecie puckim w latach 2014-2016.....	25
Tabela 16. Prognoza demograficzna ludności względem funkcjonalnych grup wieku w Polsce, województwie pomorskim i powiecie puckim na lata 2020,2030,2040,2050.....	30
Tabela 17. Analiza SWOT.....	32
Wykres 1. Liczba udzielonych miejsc noclegowych w powiecie puckim w latach 2005-2016	7
Wykres 2. Liczba mieszkańców powiatu puckiego w latach 2006-2016	8
Wykres 3. Mieszkańcy powiatu puckiego względem płci i wieku	9
Wykres 4. Ekonomiczne grupy wieku w powiecie puckim w latach 2012-2016	10
Wykres 5. Mieszkańcy powiatu puckiego względem wykształcenia	11

Wykres 6. Odsetek absolwentów poszczególnych typów szkół ponadgimnazjalnych w powiecie puckim w latach 2006-2016.....	13
Wykres 7. Średnia liczba dzieci w wieku 3-5 lat w powiecie puckim na jedno miejsce w placówce wychowania przedszkolnego.....	15
Wykres 8. Liczba podmiotów w powiecie puckim w latach 2006-2016	15
Wykres 9. Liczba osób pracujących w powiecie puckim w latach 2005-2015	18
Wykres 10. Stopa bezrobocia w powiecie puckim w latach 2005-2016.....	19
Wykres 11. Odsetek bezrobotnych kobiet i mężczyzn w powiecie puckim w latach 2014-2016.....	21
Wykres 12. Osoby bezrobotne w powiecie puckim względem wykształcenia	22
Wykres 13. Osoby bezrobotne w powiecie puckim względem czasu pozostawania bez pracy	23
Wykres 14. Osoby bezrobotne w powiecie puckim względem stażu pracy	24
Wykres 15. Prognoza demograficzna ludności Polski, województwa pomorskiego i powiatu puckiego na lata 2020,2030,2040,2050	29